

Elämän leipä

Joh. 6

By Juha Muukkonen

27/3/2014

Neljännän paastonajan sunnuntain (Laetare, 4 paas) rippipuhe ja saarna (Joh. 6:24-36) Ra
amatunkäännös: KR 1933/38

JÄSENNYS

1. RUOKAIHME TUNNUSTEKONA JA EHTOOLLISEN ESIKUVANA
2. AJALLINEN LEIPÄ ON MONELLE TÄRKEÄMPI KUIN IANKAIKKINEN RAVINTO
3. LEIPÄÄ JA SIRKUSHUVEJA
4. HANKKIKAA IANKAIKKISEN ELÄMÄN RUOKAA
5. IHMISEN TEOT JA JUMALAN TEOT

RIPPIPUHE

Jeesuksessa rakkaat kristityt! Tänään on neljäs paastonajan sunnuntai. Tätä pyhää on sanottu myös puolipaastosunnuntaiksi. Takana on 22 paastopäivää, edessä vielä 18 paasto- eli arkipäivää ennen pääsiäistä. Sunnuntaisinhan ei koskaan paastota, vaan silloin aina juhlimme Herramme riemullista ylösnousemusta.

Sunnuntain otsikko on ”Elämän leipä”. Jeesus on tuo elämän leipä, joka niin kuin manna laskeutui alas taivaasta meidän nälkämme tyydyttämään. Se, jolla on nälkä, odottaa halukkaasti leipää ja ruoasta suuresti ilahtuu.

Elämän leipä

Joh. 6

By Juha Muukkonen

27/3/2014

Meille on tarjottu runsaasti leipää niin ruumiin kuin hengen ravinnoksi. Mutta millaista hedelmää olemme Herralle kiitokseksi tuosta runsaasta ruokkimisesta tuottaneet? Ovatko elämässämme olleet näkyvissä Hengen hedelmät: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, sävyisyys ja itsensähiljittäminen?

Vai onko Jumalan Pyhän Hengen vaikutus jäänyt itsekkyytemme ja kovuutemme, rakkaudettomuutemme ja ylpeytemme alle? Mitä olemme eniten rakastaneet: Jumalaa ja hänen Raamatussa ilmaistua tahtoaan? Vai itseämme ja omaa tahtoaamme, omaa nautintoamme ja kunniaamme? Käykäämme yhdessä tunnustamaan syntimme ja syyllisyytemme.

SAARNA

1. RUOKAIHME TUNNUSTEKONA JA EHTOOLLISEN ESIKUVANA

Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Jeesus teki maanpäällisen elämänsä aikana valtavan määrän erilaisia ihmeitä: Hän paransi sairaita, ajoi ulos riivaajia, muutti veden viiniksi, hallitsi luonnonvoimia ja herätti jopa kuolleita. Mutta mikä on se yksi ja ainoa Jeesuksen tekemä ihme, joka kerrotaan kaikissa neljässä evankeliumissa? Mikä oli niin tärkeä tunnusteko, että kaikki evankelistat, sekä Matteus, Markus, Luukas että Johannes, halusivat sen evankeliumikirjaansa tallettaa? Se on ensimmäinen ruokaihme, jossa Jeesus ruokkii viidellä leivällä ja kahdella kalalla 5000 miestä sekä heidän mukanaan olleet naiset ja lapset. Ja ruokaa jäi vielä niin paljon ylikin, että sitä kerättiin talteen 12 vakallista.

Raamatun totuudellisuuteen epäilevästi suhtautuvat liberaaliteologit ovat yrittäneet järjeksuokoisesti selittää, että ihmiset tässä vain jakoivat keskenään mukanaan tuomat eväät. Olisihan sekin tuki jonkinsortin ihme, että nälkäiset ihmiset omastaan toisilleen vapaaehtoisesti antaisivat - ja että niistä jäisi vielä ylikin ruoantähteitä niin paljon. Mutta Raamattu opettaa ja kertoo yksiselitteisesti, että kysymyksessä oli yliluonnollinen tapahtuma: viisi leipää ja kaksi

kalaa lisääntyivät Herran Jeesuksen siunaavien käsien alla tuhatkertaisesti. Evankeliumin kerto-mus viestittää vas-taansanomattomasti ihmeen ta-pahtumisen. Kyseessä oli ihmisjärjelle käsittämätön ihme - ei mikään yhteisvastuukeräys.

Jeesus otti leivät, kiitti ja jakoi (Joh. 6:11). Ruokaihme on yksi monista alttarin sakramentin eli Herran Pyhän Ehtoollisen esikuvista. Apostoliseen paimenvirkaan kutsutun saarnamiehen käsien alla Herramme asetussanojen voimasta pieni leipäpalanen ja tilkka viiniä saavat sellaiset ominaisuudet ja mittasuhteet, että ne riittävät ja ravitsevat iankaikkiseen elämään asti. Tapahtuu ihmisjärjelle käsittämätön ihme: Siunatussa leivässä saamme nauttia Kristuksen tosi ruumiin ja pyhitetyssä viinissä Hänen puhtaan sovitusverensä.

Maanpäällisen elämänsä aikana Jeesus ravitsi ihmeellä nälkäisiä ruumiita, jotka kuitenkin taas pian alkoivat isota uutta ruokaa ja lopulta muuttuivat maan tomuksi. Pyhän Ehtoollisen kautta Vapahtajamme antaa paljon parempaa ja kestävämpää: Hän tyydyttää taivasnälkää ja antaa iankaikkisen elämän ravintoa.

2. AJALLINEN LEIPÄ ON MONELLE TÄRKEÄMPI KUIN IANKAIKKINEN RAVINTO

Ruokaihmeen jälkeen Jeesus sanoo Häntä etsimään tulleille ihmisille: *"Totisesti, totisesti Minä sanon teille: ette te Minua sen tähden etsi, että olette nähneet tunnustekoja, vaan sen tähden, että saitte syödä niitä leipiä ja tulitte ravituiksi."*

(Joh. 6:26)

Nämä Jeesuksen sanat johdattavat meidätkin tutkimaan itseämme: Miksi me etsimme Jee-susta? Mitä tarkoitusta varten me haluamme koh-data tänään Jumalan? Nuo Jeesus-ta etsineet ihmiset etsivät Häntä ruumiin ruoan, ajallisen elatuksen ta-kia. He olivat kuitenkin juuri saaneet vastaansanomattoman todistuk-sen Na-sa-retin puusepän messiaanisuudesta. Israelin kan-san autiomaavaelluksen aikainen mannaihme oli tois-tunut. Taivaalta oli satanut 1400 vuoden jälkeen taas enkelien leipää (Ps. 78:25). Messiaan käsissä pie-nen pojan mat-ka-eväät, viisi leipää ja kaksi kalaa, olivat tuhatkertaistuneet; ne olivat riittäneet tuhansille ja taas tuhansille ihmisille. Mutta moni oli tämänkin jälkeen vain kiinnostunut oman vatsansa täyttämisestä!

Minulta ajoittain kysytään, mitä mieltä olen kirkoissa järjestettävistä parantumiskokouksista, joita mainostetaan sairauksien puolesta rukoilemisella. Sinänsä rukoilemisessa, sen enempää sairaitten kuin terveittenkään puolesta, ei ole mitään pahaa. Mutta jos kirkossa järjestettävän tilaisuuden johtava teema on parantuminen ajallisista ahdingoista, niin silloin ollaan hengellis-teologisesti katsoen niitä, jotka etsivät Jeesusta vain ajallisen leivän vuoksi. Ei sellaisella toiminnalla ole pitkällä juoksulla siunausta.

Jos keskuksena ja tähtäyspisteessä ei ole syntien anteeksisaaminen, iankaikkinen parantuminen, laki ja evankeliumi, Jumalan sana ja ehtoollinen, niin köykäiseksi se jää. Sairaiden ihmeenomaiset parantumiset sekä muu ajallinen apu ovat aina sivuteema. Pääasia, lopulta ainoa tärkeä ja merkittävä, on syntien anteeksisaaminen Golgatan ristin veressä. Näkyvät merkit ja ihmeet voivat olla vetämässä jotakuta Jumalan sanan puoleen tai uskon alkutaipaleella vahvistamassa luottamusta Jumalan sanaan.

Mutta useimmat rukouksen kautta ajallisiin ahdinkoihin apua saaneet eivät enää jumalanpalveluksiin ja Jumalan sanan äärelle näytä palaavan. Jeesuksen parantamasta kymmenestä spitaalisesta miehestä vain yksi palasi kiittämään parantajaansa (Luuk. 17:11-19). Niistä tuhansista, jotka olivat nähneet ja kokeneet Jeesuksen ajallisia ihmeitä, ei Vapahtajaa ollut seuraamassa Golgatalle kuin ani harva. Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen joukkoon oli rohjennut tulla lopulta 120 sielua (Apt. 1:15), mutta tuhannet ja taas tuhannet ajallista apua saaneet olivat ristiinnaulitun hylänneet.

Sen sijaan ne, jotka ovat tulleet lain ja evankeliumin julistuksen kautta herätetyksi synnin- ja armontuntoon, palaavat Jeesuksen jalkojen juurelle. Helluntaina Pietarin parannussaarina sai aikaan piston kuulijoittensa sydämeen (Apt. 2:37). Keskittykäämme siis Raamatun kokonaisen ja täyden sanan esillä pitämiseen. Ihmeet ja merkit seuraavat julistusta jos ovat seuratakseen, mutta noilla liitännäisillä sivuseikoilla ei ole lopulta pysyvää merkitystä. Sairaiden paraneminen, ihmeet ja merkit eivät lisää mitään varsinaiseen asiaan: so. uskonvanhurskauteen ja iankaikkiseen elämään Kristuksessa Jeesuksessa.

3. LEIPÄÄ JA SIRKUSHUVEJA

Mutta kansa juoksi silloin Jeesuksen aikana - kuten on juossut sen jälkeenkin -lihan perässä. Leipää ja sirkushuveja! oli muinaisten rooma-laisten vapaiden miesten eli äänioikeutettujen vaatimus niille, jotka halusivat tulla valituiksi valtion johtomiehiksi. Sitä miestä luvattiin äänestää vaalissa, joka lupasi ruokaa ja huvituksia. Vatsa täynnä katso-massa stadionilla kilpailuja, mikäs voisi olla ihmiselle parempaa ja mukavampaa! Tuo mie-lihy-vää rakastava ja lihan nautintoja etsivä elämäntapa tuhosi aikanaan koko mahtavan Rooman maailmanvallan.

Kun Rooman mil-joonalukuista kan-saa aika-naan uhkasi pohjoi-ses-ta päin muuta-mien tuhansien suurui-nen siviis-ty-mät-tömien ger-maanien sotajoukko, niin Rooman mie-het eivät viit-sineet nousta maataan puolus-ta-maan. Kun bar-baa-rit riehuivat valtakunnan kau-punkien ka-duil-la tappaen ja ryöstäen, tuho-ten ja raiska-ten, niin miehet jatkoivat samaan ai-kaan istu-mistaan kil-pa-arenoi-den penkeillä huutaen viininhuuruudessa in-nossaan kannustusta kilpailijoille. Opittuaan ja totuttuaan siihen, että valtaapi-tävät tarjosivat äänestäjille helppohintaista huvitusta, ei noista miehistä tositoimiin enää ollut-

Jeesus ei halunnut äänestäjiä ja kannattajia sen perusteella, että hän jakoi kansalle lei-pää. Tuo leipäihme oli tarkoitettu vain vahvis-tamaan Jeesuksen messiaanisuus ja todistamaan Hänen jumaluutensa, ei takaamaan kansal-le helppoa ja laiskaa elämää. *"Otsasi hiessä si-nun pitää syömän leipäsi"* -sanat (1.

Moos. 3:19) ovat voimassa niin kauan kuin tämä langennut ja lankeemuksen täh-den kirottu maailma pysyy. Kerran on koittava uusi maa ja uusi taivas - silloin ei leivän eteen enää tarvitse tehdä raskasta työtä. Silloin ei myöskään enää meissä, jotka olemme päässeet Jeesuksen uskossa uudessa taivasruumiissa tuohon uuteen maa-ilmaan, ole enää pa-huut-ta ja itsekkyyttä. Jeesuksen ruokaihme oli vä-lähdys taivaasta. Ihmisen Pojan kautta synnin täh-den langetettu kirous väistyy.

4. HANKKIKAA IANKAIKKISEN ELÄMÄN RUOKAA

Tärkein asia ihmeessä on se, että siinä Jeesus kirkastuu taivaasta maan päälle saapuneeksi Messiaaksi, Pelastajakunin-kaaksi. Mutta me ih-miset käännämme asiat niin usein omaa itsekästä mieltämme palvelevaksi. Meidän mieleemme on kiinni maallisissa, katoavan maailman hetkelli-sissä iloissa. Ihmiset alkoivat seura-ta Jeesus-ta sen tähden, että sai-sivat itselleen

Elämän leipä

Joh. 6

By Juha Muukkonen

27/3/2014

lisää, omia vatsan tarpeita tyydyt-tääkseen. Kaikkien läsnä olleiden vatsa kyllä täyttyi, mutta monen sydän jäi tyhjäksi. Jeesus haluaa ennen kaikkea täyttää meidän sydämemme, hän tahtoo kirkastaa itsensä - ei vain ajallisten tarpeidemme täyt-täjänä - vaan ensi-sijaisesti ikuisen elämän, totuuden sekä todellisen rakkau-den, tuojana.

"Monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut." (Matt. 22:14) Monet ovat saaneet syödä Jeesuksen antamaa leipää, monet kuulla Jeesuksen puhetta, mutta eivät he kaikki ole oppineet tuntemaan Vapahtajaa oma-n sydämensä Herrana. Monen kohdalla tämän ajal-lisen elämän murheet ja huolet ohittavat sano-man ikuisesta ja pysyvästä, ohittavat viestin vielä meidän sil-miltäm-me salatus-ta maailmasta. Jeesus sanoo: *"Älkää*
hankkiko sitä ruokaa, joka katoaa, vaan sitä ruokaa, joka pysyy hamaan iankaikkiseen elämään ja jonka Ihmisen Poika on teille antava"
(Joh. 6:27).

Myös vuorisaarnassa Jeesus opettaa: *"... etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskaut-tansa, niin myös kaikki tämä teille annetaan."*
(Matt. 6:33) Tur-haa on ihmisen yrit-tää itse varmistaa omaa elämään-sä, viimeis-tään kuoleman hetkellä omat varastot ja vakuutukset osoittautuvat pettävik-si ja hyö-dyttömiksi. Vain ja ainoastaan Jeesuk-sen antama hengellinen ruoka ja juoma voi pitää ihmisen elävänä, ei mikään ihmistekoinen turva.

5. IHMISEN TEOT JA JUMALAN TEOT

"Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?" kysyivät ihmiset Jeesukselta hänen moittiessaan heitä itsekkäästä ja lyhyt-näköisestä leivän tavoittelusta. (Joh. 6:28) Mitä kysyjät tarkoittavat sanoilla "Jumalan teot"? Juutalainen tarkoittaa kysymyksellään sitä, mitkä ihmisen teoista olisivat Jumalalle mieluisia eli mitkä ihmisen teot kelpaisivat Jumalan edessä. Jeesuk-sen vas-taus on kuitenkin yl-lättävä lakihurs-kauteen tottu-neille ja opete-tuille juu-talaisil-le: *"Se on Jumalan*
teko, että uskotte Häneen, jonka Jumala on lähettänyt."
(j. 29)

Elämän leipä

Joh. 6

By Juha Muukkonen

27/3/2014

Jeesus ei ala luetella kymmentä käskyä tai edes niiden tii-vistelmää eli rakkauden kaksoiskäskyä: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Jeesus porautuu vastauksessaan heti pohjaan asti, Jumalan evankeliumin suureen salaisuuteen asti. Tuo suuri salaisuus eli mysteeri on uskonvanhurskaus, joka on täydellinen vastakohta ihmisen järjelle ymmärrettävälle lakivanhurskaudelle. Uskonvanhurskaudessa saadaan kaikki alusta loppuun asti Jumalalta lahjana.

Lakivanhurskaudessa on aina enemmän tai vähemmän kysymys ihmisestä itsestään: Ihmisen omasta kilvoituksesta tai laintäyttämisestä, ihmisen omasta valinnasta. Jeesukseen uskomisen on tämän vastakohta: Siinä Jeesus tekee, tahtoo ja valitsee. Jeesuksen täytetty työ ja luottamus sen riittävyteen on vanhurskauden ja Jumala-suhteen kaikkein tärkein ja luovuttamattomin asia.

Viime vuosituhannen lopulla roomalais-katoliset ja luterilaiset sorvasivat yhteistä julistusta vanhurskauttamisopista. Tuon julistuksen tavoitteena oli saada vanhurskauttamisoppia koskevat keskinäiset yli 400-vuoden takaiset, vielä voimassa olevat oppituomiot kumotuiksi.

Taus-talla on se, että paavin kirkon käsi-tys ihmisen kelpaamisesta Jumalalle perustuu ihmisen ja Jumalan väliin yhteistyöhön, laittainaksi tuo asia ilmaistaan sanalla synenergismi. Rooman kirkon opetuksen mukaan ihmisellä on itse kyky vaikuttaa omaan pelastumiseensa, ottaa askelia kohti Jumalaa. Nuo ihmisen ottamat askeleet, hyvät teot, ovat tuon kirkon opetuksen mukaan edellytys ja peruste, Jeesuksen sovitus työn lisäksi ja sen rinnalla, ihmisen vanhurskauttamiselle eli pelastumiselle.

Noin 500 vuotta sitten saksalainen augustinolaismunkki Martti Luther kuitenkin oman henkilökohtaisen uskonkriisin jälkeen totesi, että tuo roomalais-katolisen kirkon opetus ei ole sopusoinnussa Raamatun opetuksen kanssa. Ihminen vanhurskautetaan eli julistetaan ja luetaan Jumalalle kelpaavaksi taivaskansalaiseksi yksin Kristuksen tähden, yksin armosta ja yksin uskon kautta.

Mitään ihmisen tekemiä ja vaatimia lisäyksiä ei tuohon voi eikä saa liittää. Muutoin Jumalan kertakaikkinen sovitustyö Golgatan ristillä turhennettaisiin ja ihminen jäisi riutumaan lainalle - tai vaihtoehtoisesti ylpistyisi pinnallisesta ja näennäisestä menestyksestään lainnoudattamisessa. Jumala lahjoittaa itse meille evankeliumin kautta uskon. Evankeliumi tarkoittaa laajassa merkityksessään sekä omantunnon Jumalan edessä syylliseksi tekevää lakia että sovituksen riemusanomaa: Jeesus täytti lihassaan meidän puolestamme lain ja

sijaiskärsijänä otti vastaan meille kuuluvan rangaistuksen ja tuomion. Kaikki pelastukseen kuuluva on Jumalan tekoa ja valintaa, ei meidän ihmisten.

Jumalaton ja synteihinsä kuollut ihminen julistetaan taivaan toreilla taivaskansalaiseksi ilman tuon ihmisen ainuttakaan omaa tekoa. Siinä on evankeliumi kuolleelle. Ei haudassa maakaava mätänevä Lasarus voinut itse omasta tahdostaan totella Jeesuksen huutoa: *"Lasarus, tule ulos!"* (Joh. 11:43)

Kuolleen on mahdollonta nousta itse haudastaan. Mutta Jumalan maailmassa onkin niin, että sen mitä Jumala vaatii ja käskää, sen hän itse myös täyttää.

Jeesus kääntää ihmisten kysymyksen nurinniskoin. Ihminen kysyy, mitä hän itse voi tehdä Jumalaa miellyttääkseen ja pelastuakseen. Jeesus vastaa: Pelastus onkin Jumalan työ, ei ihmisen! Jumala vaikuttaa ihmisessä uskon, joka kohdistuu Jumalan työhön, Hänen aikaansaamaansa, tahtomaansa ja vaikuttamaansa. Uskokin on Jumalan vaikuttamaa ja synnyttämää, ei siis vähimmässäkään määrin ihmisen itse aikaansaamaa. Pelastuksessa tekijänä ja tahtojana, subjektina, on Jumala. Hän antaa sanansa ja armonvälineidensä kautta lahjaksi uskon synnit sovittaneeseen Jeesukseen.

Sinäkin, hyvä kuulijani, saat tänään, tässä ja nyt, uskoa tuon lahjavanhurskauden omalle kohdallesi. Siitä huolimatta, että et ole pystynyt ainoatakaan Jumalan lakia ja käskyä täyttämään. Olet rakastanut maailmaa ja itseäsi enemmän kuin Jumalaa, olet ollut pitänyt vanhempasi halpana, olet vihannut veljeäsi ja siskoasi, syylistynyt sydämessäsi murhaan, olet ollut haureellinen ja tehnyt huorin - vähintään sydämessäsi. Olet käyttänyt omaksi hyödyksesi toisille kuuluvaa omaisuutta, olet valehdellut ja himoinnut sydämessäsi sitä, mikä ei sinulle kuulu. Tällaisena, kaikki lait rikkoneena, sinä saat uskoa Jeesukseen, joka sinun ja minun puolesta täytti tuon lain. Tällaisina Herra on jo ottanut meidät syliinsä ja pessyt pyhässä kasteessa verisen räpäleen puhtaaksi omalla verellään.

Rukoilemme: Pyhä Jumala, rakas Taivaan Isä. Kiitos, että saan varmasti luottaa rakkautesi ja hyväksyntääsi Jeesuksen tähden. Vahvista ja lisää uskoani Sinuun ja Sanaasi. Aamen.